

TRST - Pogovor s svetovalko za kulturo oblačenja Leo Pisani

Kako do prave obleke?

Merila za izbiro primernih oblačil v knjigi Ravni oblačenja - Dress Code, ki jo bodo ob 19. uri predstavili v TKS

Pregovor »obleka ne naredi človeka« nikoli ni bil tako preživet kot v današnjih časih, ko si s kosom lepo ukrojenega blaga lahko nadenemo novi jaz in spremenimo razpoloženje. Vsi se ocenjujemo in primerjamo osebnostne lastnosti s podobo, slog oblačenja pa je stvar vsakega posameznika. Nekateri so oblečeni v sproščena oblačila, drugi so zvesti poslovni modi. O tem, kako nakupovati in kombinirati obleke, smo spregovorili s poznavalko estetike celostne podobe in kulture oblačenja, predavateljico in avtorico knjižne uspešnice, prvega slovenskega priročnika o obleki *Obleka - kaj, kdaj, kako* Leo Pisani. Pred kratkimi je izdala novo knjigo *Ravni oblačenja - Dress code*, ki jo bo v družbi etnologa prof. dr. Janeza Bogataja predstavila drevi ob 19. uri v Tržaškem knjižnem središču.

V vaši prvi knjigi se skrivajo praktični napotki, kako si zavežemo ruto, šal ali kravato, kako zložimo robček, da ustrezno kuca iz žepa moškega sukniča. O čem nas pouči vaša zadnja knjiga?

O izbiro primernih oblačil. Ker prve knjige nisem želela ponatisniti, in sicer iz dveh razlogov - ker fotografije opredeljujejo čas in ker se je vmes že kaj spremenilo -, sem se odločila, da naredim nadaljevanje. V novo knjigo sem vključila približno eno petino prve tretjine knjige *Obleka - kaj, kdaj, kako*, posvetila pa sem se predvsem ravnemu oblačenju.

Koliko ravnih oblačenja obstaja?

Po moji klasifikaciji obstaja dvanajst ravnih. Zadnja knjiga želi biti inovativen doprinos h kulturi oblačenja. Ko sem se izobraževala v Bruslju, sem dobila potrditev, da so me umestili v evropski prostor, zato sem želela sistematično opredeliti ravni oblačenja. Iz te želje je nastal priročnik z razpredelnici, ki vodijo bralca; ta lahko pogleda, za kakšno priložnost gre, katera raven oblačenja je in kakšna oblačila in dodatki spadajo v to raven oblačenja. Poleg ravnih oblačenja so v knjigi tudi obsežna poglavja, ki so nastala na podlagi mojih izkušenj.

Ko opazujete ženske in moške, katere spodrsiljaje najbolj pogosto vidite?

Po mojem prepričanju so moški oble-

Lea Pisani z zadnjo knjigo Ravni oblačenja - Dress code

ANŽE FURLAN

čeni preveč formalno, ženske pa premalo. Torej, moški so ostali v neki bolj poslovni obleki, ženske pa so izgubile občutek za primernost.

Vedno bolj se uveljavlja izraz športno-elegantno. Kaj pomeni ta izraz?

Tukaj bi vas popravila. Jaz se zelo trudim, da bi začeli uporabljati izraz sproščeno-elegantno oblačenje. Športno-elegantna obleka je, če se oblečemo v športno obleko in smo hkrati elegantno kombinirali barve in športna oblačila. Sproščeno-elegantna obleka je najpogostejša raven oblačenja. Uvrstila sem jo v deveto raven oblačenja.

Obstaja razlika med slogom Slovenk in Italijank?

Ja, glavna razlika med Slovenkami in Italijankami je, da so Italijanke bolj dekorirane, uporabljajo več nakita in več živahnih barv. Po mojem imajo več sloga kot Slovenke.

Nekoč ste izjavili, da imamo ženske v omari 70 odstotkov oblačil, ki jih ne nosimo. Od kod te številke?

Na vsakem predavanju, ki ga imam, preverim, kako je s to zadevo. Moja statisti-

ka je, da okrog 70 odstotkov oblačil ne nosimo. Vedno kupujemo, pa nikoli nimamo česa obleči. Zakaj? Zato, ker je sproščeno-elegantno oblačenje zahtevno. Šamiramo kombinirati barve in različne materiale. Definirati moramo svoj slog oblačenja. Napaka je, ko ženska kupi samo en kos oblačila. Kupovanje v kompletu je res dražje, a na dolgi rok bolj praktično.

Kako sploh nakupovati v času gospodarske krize?

Moda je danes zelo demokratična, omogoča nam, da se lahko vsi lepo oblečemo. Ni nobenega odpustka, da smo oblečeni neprimerno. Z minimalno vsoto si danes izdelamo podobo, ki je lahko skoraj identična tisti z maksimalno vsoto. To je prednost današnjega časa. Globalne blagovne modne znamke so nam namreč približale modo.

Česa po vašem zares ne bi smeli obleči moški in ženske?

Moški bi se morali odpovedati srajcam s kratkimi rokavi, ženske pa nošenju pajkic (leggings) s kratkim zgornjim delom. Pajkice se nosijo samo s tuniko.

Sanela Čoralič

ROJAN - Glasbena matica

Dan odprtih vrat

Jutri na glavnem sedežu informativna srečanja s profesorji

Na glasbenih šolah je čas za obračun, zaključne nastope, tekmovanja, izpite; za učence najbolj zahtevno obdobje je po tradiciji tudi najbolj primerno za promocijo dejavnosti med potencialnimi novimi učenci. Zato bodo tudi na Glasbeni matici (Ulica Montorsino 2) jutri, 14. maja, od 9.30 do 12.30 informativna srečanja s profesorji. Dan odprtih vrat bo potekal po ustaljeni navadi: profesorji pričakujejo zainteresirane s praktičnimi informacijami o pouku, otroci pa bodo lahko poskusili tudi različna glasbila. Vsaka učilnica bo namreč glasbeni svet zase z možnostjo spoznavanja glavnih oddelkov šole: klavir, harfa, flauta, violina, harmonika, tolkala, kitara, violončelo, klarinet.

Sobotno srečanje z glasbo bo samo prvi korak na poti različnih možnosti, ki jih Glasbena matica ponuja vsem, ki bi radi pridobili nujna pojasnila in tudi neposreden stik s šolo. Do konca pouka bodo namreč na voljo tudi brezplačne poskusne lekcije. Na Dan odprtih vrat se zainteresirani lahko prijavijo brez rezervacije, za brezplačne lekcije pa lahko pokličejo tajništvo šole (ponedeljek - petek od 10.00 do 14.00 ure na št. 040 418605) ali pišejo na trst@glasbenamatica.org.

BOLJUNEC - Jutri nastop plesnih skupin

Zaplešimo skupaj ... v gledališču Prešeren

Glasba in ples sta za človeka vir energije. Ples je umetniški jezik, ki gre preko vseh jezikovnih preprek, njegova govornica je razumljiva vsem ljudem odprtega srca. Pri SKD France Prešeren iz Boljunca mlade plesalke spoznavajo ples v okviru tečajev baleta in jazz baleta, ki potekata že četrto šolsko leto. Tokrat bo društvo ob zaključku sezone priredilo plesno predstavo z naslovom *Zaplešimo skupaj ...* Program, ki so ga mlade plesalke pod vodstvom mentorice Marjetke Kosovac pridno vadile skozi celo sezono, bo občinstvo popeljal od klasičnega baletnega repertoarja do modernih koreografij jazz baleta. Poleg domače otroške baletne skupine in skupine jazz baleta bodo na predstavi sodelovale še plesalke iz društev: SKD Igo Gruden Nabrežina, SKUD 15. februar Komen in Baletno društvo Sežana. Večer bo tako res potekal v znamenju povezovanja in veselja nad plesom.

Plesna predstava *Zaplešimo skupaj ...* bo **jutri, 14. maja, ob 19. uri** v občinskem gledališču v Boljuncu.

Ali poznamo tigrastega komarja?

Tržaški speleovivarji Erwin Pichl v sodelovanju z naravoslovnim muzejem vabi na srečanje, posvečeno tigrastemu komarju, katerega populacija zelo hitro narašča; višje temperature in deževni dnevi so namreč idealni za razvoj njegovih ličink. Gostja, zdravnica Isabella Abbona, bo predstavila to vrsto komarja, ki izvira iz jugovzhodne Azije, navade in bolezni, ki jih s seboj prinaša. Postregla bo z nasveti, kako se varujemo pred njimi, saj jih običajni repelenti sploh ne zmotijo, kaj šele da bi jih odgnali. Srečanje bo v prostorih speleovivarija v Ul. Guido Reni 2/c drevi ob 18.30.

DOLINA - Večstopenjska šola Josipa Pangerca Inovativna delavnica kot skupen korak k »boljši« šoli

V delavnici za razvijanje in vrednotenje kompetenc sodelovalo 20 učiteljic

Tehnološke novosti so v zadnjih desetletjih spremenile življenjski slog in socialne dinamike sodobne družbe. V osemdesetih letih prejšnjega stoletja so zaradi tega številni psihologi in pedagogi začeli razmišljati, kako omogočiti otrokom, da se tem družbenim spremembam prilagodijo. Terenske raziskave, razvoj pozitivne psihologije in novih pedagoških teorij so v zadnjih dvajsetih letih tako v Evropi kot po svetu spodbudile številne šolske reforme. Renzijeve šolske reforme Dobra šola izhaja iz smernic, ki jih je v devetdesetih letih prejšnjega stoletja izdala Unescova mednarodna komisija za edukacijo v XXI. stoletju. V Unescovem poročilu *Učenje, skriti zaklad* je jasno napisano, da mora šola spodbujati vseživljenjsko učenje, ki temelji na štirih stebrih: učiti se, da bi vedeli; učiti se, da bi znali delati; učiti se, da bi znali živeti v skupnosti; učiti se, da bi bili ali učiti se, da bi boljše razvijali človekovo osebnost. Za implementacijo teh smernic sta Evropski parlament in Evropski svet 18. decembra 2006 izdala *Priporočilo o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje*, v katerem sta definirala kompetence in se priporočila, naj evropski šolski sistemi stremijo k razvijanju le-teh.

Po Unescovi definiciji zaobsegajo ključne kompetence znanje, veščine in stališča, ki jih vsak posameznik potrebuje za osebnostni razvoj, vključenost in za-

poslitev. Učenje po kompetencah je v Italiji postalo obvezno od leta 2012, ko je tedanji minister za izobraževanje Profumo izdal državne smernice za vrtnice in prvi šolski cikel. Renzijeve vlada je nato julija 2015 predstavila zakon 107/2015, v katerem so nazorno izraženi cilji Dobre šole: razvijanje kompetenc in kritičnega mišljenja, uporaba IKT in individualizacija učnega procesa. Jeseni pa je vlada izdala tudi *Potrdilo o doseženih kompetencah*, ki jih morajo od letošnjega šolskega leta šole vključiti v dokumente o ocenjevanju ob koncu petletnega šolanja in ob koncu prve stopnje šolanja.

Profesorici Christina Biber in Sara Brezovec sta prav zaradi naštetega organizirali delavnico, pri kateri je sodelovalo dvajset učiteljic in profesoric. Skupina šolnikov je imela kot cilj voditi skupinsko raziskovalno delo štiridesetih učencev. Delo je potekalo medpredmetno in je bilo podkrepjeno z rabo informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT). Končni cilj projekta je bil po eni strani nuditi šolnikom preizkušen model, ki omogoča individualizacijo učnega postopka, po drugi strani pa razvijanje in vrednotenje medpredmetnih in predmetnih kompetenc učencev. Kompetence se namreč ne morejo ocenjevati, če poteka šolsko delo po običajni frontalni metodi in ni usmerjeno k razvijanju le-teh. Med načrtovanjem in pripravo delavnice, ki sta potekala tako na šoli kot v

spletni učilnici, so šolniki prevedli *Potrdilo o kompetencah* ter organizirali potek dela z učenci, katerega končni cilj je bila sestava multimedijskega štirijezičnega slovarčka.

Seveda bi se delo ne moglo izpeljati brez pomoči učencev, ki so s svojo številno prisotnostjo pet sobot prostovoljno in navdušeno napolnili kar dve učilnici dolinske Nižje srednje šole Simona Gregorčiča. Učenci, od 4. razreda osnovnih do 3. razreda nižjih srednjih šol ravnateljstva Večstopenjske šole Josipa Pangerca, so dokazali, da jih raziskovalne učne metode, podkrepjene z IKT, izredno pritegnejo in da jih tak način dela motivira in spodbuja. Učenci so izjavili, da če bi bil pouk tak, bi bila šola skoraj lepa, da jim je bilo žal, ker so bile delavnice prekratke in nekateri so celo zaprosili za domačo nalogo. Posebno spodbudna je bila za učence raba IKT pri pouku, kar se v normalnih okoliščinah manj

pogosto dogaja, če ne drugo zato, ker na osnovnih šolah ne morejo vedno računati na trajno internetno povezavo. Dolinska srednja šola je, odkar je kot edina tržaška šola v šolskem letu 2009/2010 sodelovala pri državnem projektu Classi 2.0, tehnološko zelo dobro opremljena, a je bilo vsekakor učencem dovoljeno, da prinašajo na delavnice svoje prenosnike, tablice in pametne telefone, ki so jih uporabljali izključno v učne namene. Učenci so v skupinah najprej raziskali pomen izrazov, ki so jih dobili od učiteljev in profesorjev in ki so bili vezani na dolino Glinščico. Vsaka skupina je nato na računalniškem programu za predstavitev pripravila stran z izbranim geslom, kateremu so nato učenci dodali definicijo, ki so jo napisali s svojimi besedami ter prevode izraza v italijanščino, angleščino in nemščino. Temu je sledilo multimedijsko dopolnjevanje definicij gesel s slikovnim, zvočnim in video gradivom,

ki so ga učenci izdelali tudi sami, zlasti ko so šli v spremstvu prisotnih učiteljev in profesorjev v rezervat reke Glinščice in so tako dokazali, da se lahko s pomočjo tehnologije pouk izvaja tudi v drugih okoliščinah. Končni slovarček bo v naslednjih mesecih objavljen na spletni strani Večstopenjske šole Josipa Pangerca.

Delavnica v Dolini je bila zelo uspešna, saj je že število vpisanih, tako učnega osebja kot učencev, presegle pričakovanje organizatork. Iz ankete je tudi razvidno, da večina učiteljic in profesoric ne uporablja IKT pri pouku ali zaradi neznanja ali zaradi pomanjkljive tehnološke opreme na šoli ter da je ta učna metoda učinkovita. Vse učiteljice pa so bile ob koncu delavnice mnenja, da bodo to metodo tudi same uvajale. Zato si lahko s kančkom ponosa vsi sodelujoči, učitelji in učenci, štejejo v čast, da so prehodili majhen korak na poti proti »boljši« šoli. (bb)